

Signende blev det høje Universitet for meget, og jeg gad vide, om ikke dette i Forbindelse med Andet har væsentlig bidraget til, at vi nu have den Stilling, som den høitærede Minister sidder i, og dette kaster en Farve ud over det Spørgsmaal, som de Herrer maa tro, at vi ikke ere blinde for. Vi ere ikke blinde for, at naar der, hver Gang der er Tale om Noget, der ikke behager Universitetet, skal reises en Storm over hele Landet, ligger der Noget bagved disse Betragtninger — jeg taler om Samfundsrørelser i Almindelighed. Jeg siger, at det er en almindelig jordist Anstalt, og vi have der af Staten lønede Embedsmænd, som have deres betydningsfulde Gjerning, og med Hensyn til hvilken det derfor er os lige saa magtpaaliggende at faae at vide, hvorledes den i det Hele varetages, om det fler efter hensigtsmæssige Regler, som med Hensyn til al anden Embedsgjerning. Vi kunne ikke finde os i, ikke være ligegyldige for, om en saa betydningsfuld Anstalt, der kan have en saa overordentlig Indflydelse paa hele vort Samfund, lever og virker under forældede, utidsvarende Former med en Tilfidsføttelse af fundatmæssige Bestemmelser, som i høit Grad ialtfald er skadelig og svækkende for den studerende Ungdom, eller om man ved en Revision, en Reformering af disse Bestemmelser, kan komme til en Ordning, der i og for sig er en nyttig Foranstaltning og kan tilvejebringe et langt lykkeligere Forhold mellem det og Lovgivningsmagten. Jeg vender mig udtrykkelig om til den anden Side af Salen med disse Bemærkninger for ikke at foranlede den ærede Minister til nye Misforstaaelser angaaende mine Ord, men, naar den ærede Minister kan se, at der er noget Sligt, der bevæger sig, og at vi kunde ønske at faae det loyalt og ærlig forhandlet mellem Regjeringen og Rigsdagen i det Hele, sammen med de økonomiske Spørgsmaal, bliver den Forbring til os, at vi skulle gaa ind paa noget Nyt, saameget stærkere og skarpere, og Modstanden derimod saameget meget mere berettiget. Det er meget muligt, at Conseilspresidenten ikke har forstaaet dette, saaledes som jeg nu nærmere har antydet det, og forsaavidt kan han altsaa være noget undskyldt, men ialtfald maatte Andre have gjort ham opmærksom derpaa. — Skibsbygningen gif den ærede Minister uden videre forbi. Han mente, at det var et Spørgsmaal, der absolut skulde afgjøres paa Finantsloven, det kunde Ingen negte. Dertil vil jeg sige, at jeg tror, det var ligesaa nyttigt, hvis Omstændighederne og de politiske Forhold havde været saaledes, at man kunde være bleven enig om en Forsvarsplan, ialtfald med Hensyn til Flaadens Udvikling, noget mere uafhængig af Finantsloven, og at det kunde have friet os for nogle Stridigheder; det har tidligere ofte været omtalt og forsløgt. Jeg stal ikke negte, at, naar der er Spørgsmaal, om vi

skulle have et Skib — maaske efter Moltaltes Forslag til 6 Mill. — jeg veed ikke, hvad det ærede Medlem for Helsingør (Thomsen) har tænkt sig — eller ogsaa en hel Række Kanonbaade, saa er jeg ingenlunde overbevist om, at det Sidste ikke vilde være langt nyttigere for vort Forsvar end det Første, det store Skib. Hvor vil den ærede Minister have det store Skib hen, hvor søger han Dækning for det, naar det kommer til at ligge udenfor Kjøbenhavn? Hvor har den ærede Minister fremlagt sine Prøver paa Helgoland? Første Gang det skød med de store Kanoner, vide vi jo nok, at forskjellige Ting gif istykker; jeg veed ikke, om der er skudt med disse Kanoner siden eller ikke. Jeg veed ikke, hvilke Foranstaltninger der skal foretages, for at det nye Skib kan faae et stærkere Artilleri, hvilken Betydning for stærkt Artilleri det vil have for dets Bygning, hvilke Beskaffninger det vil medføre, hvorledes dette Skib overhovedet bevæger sig i høi Sø under Skydning med de 12 Tommers Kanoner, og hvorledes man mener, at det tilsvarende vil kunne bevæge sig under lignende Forhold med 14 Tommers eller maaske endnu større Kanoner. Det er overmaade let at forlange af os, at vi saadan hen i Luften skulde bevilge; men jeg tror, at vi gjøre langt klogere i, og at den ærede Regjering maa være langt glædere ved et Folkething, der dog, forsaavidt det kan se — jeg indrømmer det ærede Medlem fra Helsingør, at specielle tekniske Spørgsmaal besatte vi os ikke med, slet ikke — giver sig til at overveie Sagerne. Naar altsaa den ærede Conseilspresident absolut ogsaa paa dette Punkt vil have Folkethinget til allerede nu at gaa ind paa det store Skib, uagtet Regjeringen selv har fremhævet, og det staar i Flaadens Lov, at vi ikke blot skulle have større Skibe, men ogsaa et passende Antal mindre, og uagtet vi ogsaa trænge til disse, medens vi sige: lad os nu begynde abskillige af de smaa Skibe, indtil vi ere bedre forberede paa de større — naar den ærede Minister under den Situation absolut nu vil tvinge sin Mening igjennem angaaende dette store Skib, saa forekommer det mig, at den ærede Minister fremkommer med noget Nyt paa Finantsloven. — Det tredie Punkt var Torpedobaaden, som den meget ærede Minister seiler rask forbi, og jeg stal heller ikke komme nærmere ind derpaa. Her er det absolut noget Nyt, naar den ærede Regjering vil have ikke blot Torpedobaaden bevilget, altsaa at vi skulle gaa til en Bevilling saa høi som ingensinde, men gaa til den under den Forudsætning, at vi derved binde os i 10 Aar til det Samme. Dersom denne Forbring til Folkethinget ikke er noget Nyt, som man her fører ind paa Finantsloven, da kjender jeg ikke, hvad det vil sige. Jeg har saaledes nævnt disse Punkter, Dyrtidsillæget og de 3 andre Punkter, og jeg kan ikke se rettere, end at den ærede Minister her har søgt at fremsætte disse Forslag paa en saadan Maade, at man, hvis man følger ham,